

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार
कृषि व पदुम विभागाच्या अखत्यारीतील
राज्यातील चारही कृषि विद्यापीठाच्या अधिनस्त
कार्यालयांतील गट-अ ते गट-ड संवर्गातील पदे
दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करणेबाबत तसेच
पदसुनिश्चितीमधून वगळण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

क्रमांक :- संकीर्ण १५२०/प्र.क्र.११३ / ६अ ,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :- २२ सप्टेंबर, २०२१.

वाचा:- १) दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६

२) केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची
दि. ०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना

३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन परिपत्रक क्र. दिव्यांग-२०१९/
प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दि. १२.११.२०२०

४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र. दिव्यांग-२०१९/ प्र.क्र.२५१/
दि.क.२, दि. ०२.०२.२०२१.

५) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्रमांक.संकीर्ण १५२०/प्र.क्र.११३/६अ,
दि.१८ मे २०२१

६) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्रमांक.संकीर्ण १५२०/प्र.क्र.११३ /६अ,
दि.१८ जून, २०२१

प्रस्तावना:-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगासाठी शासन
सेवेतील पदांची पदसुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासनाने दि. ०४.०१.२०२१ च्या
अधिसूचनेन्वये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी करून सदर यादी केंद्र शासनाच्या
www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर Policy/Act/Rules-Notification येथे List of
Post identification suitable for Persons with Benchmark Disability notified on
०४.०१.२०२१ या शिर्षाखाली प्रसिध्द केली आहे. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने
दि. ०२.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील पदे दिव्यांगासाठी
सुनिश्चित करण्याबाबतच्या सूचना निर्गमित केल्या आहेत. सदर शासन निर्णयातील निर्देशास
अनुसरून कृषि व पदुम विभागाच्या अखत्यारीतील राज्यातील चारही कृषि विद्यापीठाच्या अधिनस्त
कार्यालयांतील गट-अ ते गट-ड संवर्गातील पदे सुनिश्चित करण्याबाबतचे आदेश संदर्भाकीत
शासन निर्णय दि.१८.०५.२०२१ अन्वये निर्गमित करण्यात आले आहेत.तसेच तज्ञ समिती समोर

सादर करण्यात आलेल्या ११ पदाविषयीचा शासन निर्णय संदर्भाकित शासन निर्णय दि.१८.०६.२०२१ अन्वये निर्गमित करण्यात आला आहे.तदनंतरच्या कालावधीत महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद,पुणे यांच्यकडून प्राप्त नवीन प्रस्तावाच्या अनुषंगाने तसेच संदर्भाकित शासन निर्णय दि.१८.०६.२०२१ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करून त्यातील ६ पदांची पदसुनिश्चित करून उर्वरित ५ पदे दिव्यांगासाठी पदसुनिश्चितीमधून वगळण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

कृषि व पदुम विभागाच्या अखत्यारितील राज्यातील चारही कृषि विद्यापीठाच्या अधिनस्त कार्यालयांतील गट-अ ते गट-ड संवर्गातील एकूण २१ पदे सोबतच्या विवरणपत्र-अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे दिव्यांगासाठी पदसुनिश्चिती करणे व ५ पदे विवरणपत्र -ब मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे दिव्यांगासाठी पदसुनिश्चिती मधून वगळण्यात येत आहेत.

२. या शासन निर्णयाद्वारे संदर्भ क्र.६ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात येत असून त्यातील पदांचा समावेश या शासन निर्णयात विवरणपत्र- अ व विवरणपत्र -ब मध्ये करण्यात येत आहे.

३. संदर्भाकित क्र.५ च्या दिनांक १८ मे, २०२१ च्या शासन निर्णयातील विवरणपत्र- अ मधील गट-ब चे (अनुक्रमांक १५) चे पद वगळण्यात येत आहे.

४. संदर्भ क्र.५ च्या शासन निर्णयातील अनुक्रमांक ४४ ते ५० ही पदे गट-ड ची पदे म्हणून समजण्यात यावीत.

५. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि. ०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना व सामाजिक न्याय विभागाच्या दि. ०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२१०९२३११२२४९५०१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उमेश चांदिवडे)

सहपत्र:- विवरणपत्र-अ व ब
प्रति,

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई

२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा. राज्यमंत्री (कृषि), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. मा. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. मा. प्रधान सचिव (पदुम) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. मा. सचिव, (कृषि) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. महासंचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे
११. आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, आयुक्तालय, पुणे,
१२. सह/उप सचिव, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१३. कुलसचिव, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी,
१४. कुलसचिव, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली,
१५. कुलसचिव, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला,
१६. कुलसचिव, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी,
१७. निवडनस्ती.

शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्र.संकीर्ण१५२०/प्र.क्र.११३/६-अ,दिनांक :- २२ सप्टेंबर, २०२१ चे विवरणपत्र.

विवरणपत्र-अ

कृषि विभागातील दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करावयाची पदे

अ.क्र	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदाची जबाबदारी व कर्तव्ये	शेरा
गट-अ					
१	सहायक अभियंता (स्थापत्य)	S,ST,W,BN,MF, RW,SE,H,C	a)LV b)D,HH c)OA,BA,OL,BL,Dw, AAV d)SLD,MI e)MD involving (a) to (d) above	विभागीय बांधकामावर देखरेख व नियंत्रण ठेवणे	
२	महाविद्यालयीन ग्रंथपाल	S,ST,W,BN,SE, C,MF	a)LV b)D,HH c)OA,BA,OL,B L,OAL,CP,LC, Dw,AAV d)ASD(M),SLD,MI e)MD involving (a) to (d) above	ग्रंथालयाचे व्यवस्थापन,नियंत्रण इ.कर्तव्ये पार पाडणे.	
३	विद्यापीठ अभियंता	S,ST,W,BN, MF,RW,SE,H, C	a) LV b) D, HH c) OA, BA, OL, BL, Dw,AAV d) SLD, MI e) MD involving (a) to (d)above	बांधकाम शाखेचा प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी म्हणून काम करणे.	भारत सरकारच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे. (अधिसूचनेतील क्र.२९३/१२७९)

४	विद्यार्थी कल्याण अधिकारी	S,ST,BN,MF, RW,SE,H,C	a) B, LV b) HH c) OA,BA, OL,BL, CP,LC, Dw, AAV,MDy d) SLD,MI e) MD involving (a) to (d) above	विद्यार्थ्यांचा शारिरीक शिक्षण कार्यक्रम सांस्कृतिक कार्यक्रम , एनसीसी,एनएसएस या कार्यक्रमांवर नियंत्रण ठेवणे	तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार.
५	सहायक अभियंता	S,ST,W,BN, MF,RW,SE,H,C	a) LV b) D, HH c) OA, BA, OL, BL, Dw,AAV d) SLD, MI e) MD involving (a) to (d)above	विद्यापीठ बांधकामाचे नियोजन व देखरेख ठेवणे.	भारत सरकारच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे. (अधिसूचनेतील क्र.२२४/१२७९)
गट-ब					
६	लघुलेखक उच्च श्रेणी	S,ST,W,MF,SE, H	a)B,LV b)OA,OL,BL,CP,LC, Dw,AAV,MDy c)ASD(M),SLD,MI d)MD involving (a) to(c) above	लघुलेखकाची कामे करणे डिक्टेशन घेणे त्यांचे डिक्टोडिंग करून टायपिंग करणे	

७	पशुवैद्यकीय अधिकारी	BN,L,PP,SE,H	a)D,HH b)OA,OL,LC,Dw,AAV c)ASD(M),SLD,MI d)MD involving (a) to(c) above	कृत्रिम रेतन कार्यक्रम राबविण्यासाठी संशोधन अधिका-यास मदत करणे.	
गट-क					
८	लिपीक	S,ST,W,MF,RW, SE,H	a)B,LV b)D,HH c)OA,BA,OL,BL,OAL, CP,LC,Dw,AAV,MDy d)ASD(M),SLD,MI e)MD involving (a) to(d) above	मराठी व इंग्रजी टंकलेखनाची कामे करणे व पत्रव्यवहार सांभाळणे	
९	अनुरेखक	S,ST,W,BN,PP, MF,RW,SE,H,C	a)B,LV b)D,HH c)OA,OL,BL,Dw,AAV d)ASD(M),ID,SLD,MI e)MD involving (a) to(d) above	डिझाईन ट्रेसिंगची कामे करणे	
१०	मिस्री	S,ST,W,BN,RW, SE,H,C	a)B,LV b)D,HH c)OL,CP,LC,Dw,AAV d)ASD(M,MOD),ID,SL D,MI e)MD involving (a) to(d) above	मिस्रीविषयक दुरुस्तीची कामे करणे	

११	क्षेत्र सहायक /प्रक्षेत्रक	S,ST,W,BN,RW, SE,H,C,MF	a)B,LV b)D,HH c)OA,BA,OL,OAL,CP, LC,Dw,AAV d)ASD(M),ID,SLD,MI e)MD involving (a) to(d) above	विद्यापीठ प्रक्षेत्रातील शेती विषयक कामे करणे	
१२	लघुलेखक	S,ST,W,L,MF,R W,SE,H,C	a)B,LV b)D,HH c)OA,OL,BL,OAL,CP, LC,,Dw,AAV d)ASD(M),SLD,MI e)MD involving (a) to(d) above	लघुलेखकाची कामे करणे,डिक्टेसन घेणे त्यांचे डिकोर्डिंग करून टायपिंग करणे	
१३	प्रशिक्षित मॉन्टेसरी शिक्षक	S,ST,W, L, ,RW,SE,H,C	a) B,LV b) HH c) OA,OL,,BL,OAL, CP,LC,Dw,AAV d)SLD,MI e) MD involving (a) to (d)above	पूर्व प्राथमिक विद्यार्थ्यांना शिकवणे.	भारत सरकारच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे. (अधिसूचनेतील क्र.१५२१/२३९५)
१४	कनिष्ठ पशुवैद्यकीय अधिकारी	S,ST,W,MF ,RW,SE,H,	a) LV b) D, HH c) OL, Dw, AAV d) ASD (M),ID,SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	कृत्रिम रेतन कार्यक्रम राबविण्यासाठी संशोधन अधिका-यास मदत करणे.	भारत सरकारच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे. (अधिसूचनेतील क्र.१५७/१८८५)

१५	सुरक्षा पर्यवेक्षक	S,ST,W,JU RW,SE,H	a) D, HH b) OA, OL,CP, LC, Dw,AAV c) SLD d) MD involving (a) to (c) above	विद्यापीठ प्रक्षेत्रावर देखरेख व नियंत्रण ठेवणे.	भारत सरकारची दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे. (अधिसूचनेतील क्र.४७७/१८०७)
गट-ड					
१६	स्वच्छक	S,ST,W,BN,L,KC ,PP,MF,SE,H	a)B,LV b)D,HH c)OL,CP,LC,Dw,AAV d)ASD(M,MoD),ID,SLD ,MI e)MD involving (a) to(d) above	विद्यापीठ कार्यालय/ प्रक्षेत्राची साफसफाई करणे.	
१७	सुरक्षारक्षक	S,ST,W,BN,L,KC ,PP,MF,SE,H,C	a)B,LV b)D,HH c)OA,OL,OAL,CP,LC, Dw,AAV d)ASD(M),ID,SLD,MI e)MD involving (a) to(d) above	विद्यापीठातील इमारत/ प्रक्षेत्रांचे रक्षण करणे.	
१८	पहारेकरी	S,ST,W,BN,L,KC ,PP,MF,SE,H,C	a)B,LV b)D,HH c)OA,OL,OAL,CP,LC, Dw,AAV d)ASD(M),ID,SLD,MI e)MD involving (a) to(d) above	विद्यापीठातील इमारत/ प्रक्षेत्रांचे रक्षण करणे.	

१९	दोग्धा	S,ST,W,BN,L,MF,SE,C	a)B,LV b)D,HH c)OA,OL,BL,OAL,CP,LC,Dw,AAV d)ASD(M,MoD),ID,SLD,MI e)MD involving (a) to(d) above	विदयापीठ प्रक्षेत्रातील शेतीची मजूर विषयक कामे करणे.	
२०	गुराखी	S,ST,W,BN,L,MF,SE,C	a)B,LV b)D,HH c)OA,OL,BL,OAL,CP,LC,Dw,AAV d)ASD(M,MoD),ID,SLD,MI e)MD involving (a) to(d) above	विदयापीठ प्रक्षेत्रातील शेतीची मजूर विषयक कामे करणे,पशुधन सांभाळणे.	
२१	रुखी/वाल्मिकी	S,ST,W,BN,L,KC,PP,MF,SE,H	a)B,LV b)D,HH c)OL,CP,LC,Dw,AAV d)ASD(M,MoD),ID,SLD,MI e)MD involving (a) to(d) above	विदयापीठ कार्यालय/प्रक्षेत्राचे साफसफाई करणे.	

शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्र.संकीर्ण१५२०/प्र.क्र.११३/६- अे दिनांक:- २२ सप्टेंबर, २०२१ चे विवरणपत्र.

विवरणपत्र-ब

कृषि विभागातील दिव्यांग पदसुनिश्चितून वगळावयाची पदे.

अ.क्र	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदाची जबाबदारी आणि कर्तव्ये	शेरा
गट - क					
१	इंजिनचालक	-	-	ट्रॅक्टर /बुलडोझर व तत्सम जड वाहने चालविणे.	तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार वगळणे.
२	यंत्रचालक बोट	-	-	सागरी तेल यंत्राचे संधारण व दुरुस्ती.	तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार वगळणे.
३	तांडेल	-	-	मासेमारी, नौकानयन आणि खलाशी काम, क्राफ्ट आणि गिअर यांचा प्रत्यक्ष वापर करणे.	तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार वगळणे.
४	बोटमन/डेकहॅन्ड	-	-	नौकानयन आणि खलाशी काम	तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार वगळणे.
५	वायुसयंत्र चालक	-	-	वायुसयंत्र देखभाल	तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार वगळणे.

Category Abbreviations:

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
1	B	Blind	12	AAV	Acid Attack Victim
2	LV	Low Vision	13	ASD (M) (MoD)	Autism Spectrum Disorder (M-Mild) (MoD-Moderate)
3	D	Deaf	14	ID	Intellectual Disability
4	HH	Hearing Handicapped	15	SLD	Special Learning Disability
5	OL	One Leg	16	MI	Mental Illness
6	OAL	One Arm and One Leg	17	MD	Multiple Disabilities.
7	CP	Cerebral Palsy	18	BL	Both Legs
8	LC	Leprosy Cured	19	Dw	Dwarfism
9	BLOA	Both Legs and One Arm	20	OA	One Arm
10	BLA	Both Legs Arm	21	BA	Both Arms
11	MDy	Muscular Dystrophy			

Functional Requirement Abbreviations: :

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
1	S	Sitting	9	MF	Manipulation by Fingers
2	ST	Standing	10	SE	Seeing
3	W	Walking	11	H	Hearing
4	BN	Bending	12	C	Communication
5	L	Lifting	13	RW	Reading & Writing
6	KC	Kneeling & Crouching	14	CRL	Crawling
7	PP	Pulling & Pushing	15	CL	Climbing
8	J	Jumping			